

Brussel, 11 september 2025
(OR. en)

12758/25
ADD 1

Interinstitutioneel dossier:
2025/0273 (NLE)

POLCOM 234
SERVICES 56
COASI 98
TELECOM 298
DATAPROTECT 210

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	10 september 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2025) 479 annex
Betreft:	BIJLAGE bij Voorstel voor een Besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Korea inzake digitale handel

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 479 annex.

Bijlage: COM(2025) 479 annex

Brussel, 10.9.2025
COM(2025) 479 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

Voorstel voor een Besluit van de Raad

**betreffende de sluiting, namens de Unie, van de Overeenkomst tussen de Europese Unie
en de Republiek Korea inzake digitale handel**

BIJLAGE

OVEREENKOMST
TUSSEN DE EUROPESE UNIE
EN DE REPUBLIEK KOREA
INZAKE DIGITALE HANDEL

De Europese Unie, hierna “de Unie” genoemd,

en

de Republiek Korea, hierna “Korea” genoemd,

hierna gezamenlijk “de Partijen” of afzonderlijk “Partij” genoemd,

VOORTBOUWEND op hun diepgaande en langdurige partnerschap, gebaseerd op de gemeenschappelijke beginselen en waarden die zijn weergegeven in de Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Korea, anderzijds, gedaan te Brussel op 10 mei 2010 (hierna “de Kaderovereenkomst” genoemd), door uitvoering te geven aan de bepalingen inzake handel van die overeenkomst;

GELEID DOOR DE WENS de vrijhandelsruimte uit te breiden die is ingesteld bij de Vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Korea, anderzijds, gedaan te Brussel op 6 oktober 2010 (hierna “de Vrijhandelsovereenkomst” genoemd);

ERKENNENDE dat het digitaal partnerschap tussen de EU en Korea (hierna “het digitaal partnerschap” genoemd), dat op 28 november 2022 is ondertekend, een initiatief is om de samenwerking tussen de Unie en Korea op verschillende gebieden van de digitale economie te bevorderen en kansen te creëren voor gezamenlijke initiatieven en inspanningen op nieuwe en opkomende gebieden van de digitale economie;

ERKENNENDE de beginselen inzake digitale handel tussen de EU en Korea (hierna “de beginselen inzake digitale handel” genoemd), ondertekend op 30 november 2022, als een belangrijk resultaat van het digitaal partnerschap tussen de EU en Korea, dat de gezamenlijke inzet van de Partijen voor een open digitale economie weerspiegelt en een gemeenschappelijk kader biedt om de digitale handel te stimuleren;

REKENING HOUDENDE MET het belang van de digitale economie en digitale handel en het feit dat duurzaam economisch succes afhankelijk is van het gecombineerde vermogen van de Partijen om technologische vooruitgang te benutten om bestaande bedrijven te verbeteren, nieuwe producten en markten te creëren en het dagelijks leven te vergemakkelijken;

ERKENNENDE de economische kansen voor bedrijven en de ruimere toegang tot goederen en diensten voor consumenten als gevolg van de digitale economie en digitale handel;

VASTBESLOTEN hun economische betrekkingen in nieuwe en opkomende gebieden te verdiepen, in het kader van hun bilaterale preferentiële handelsbetrekkingen;

VASTBESLOTEN om consistent met het kader van hun algemene betrekkingen, hun bilaterale preferentiële handelsbanden aan te halen, en erkennende dat deze overeenkomst een nieuw klimaat voor de ontwikkeling van de digitale handel tussen de Partijen tot stand zal brengen;

BENADRUKKEND dat het belangrijk is open, transparante, niet-discriminerende en voorspelbare regelgevingskaders te bevorderen om de digitale handel te vergemakkelijken;

ERKENNENDE dat de veilige en verantwoorde ontwikkeling en het veilige en verantwoorde gebruik van digitale technologieën belangrijk is om het vertrouwen van het publiek te vergroten;

MET DE GEDEELDE VISIE dat digitale handel een essentiële hefboom voor duurzame ontwikkeling is en bijdraagt tot de groene en digitale transformatie van hun economieën, en dat de regels voor digitale handel daarom toekomstbestendig moeten zijn en moeten inspelen op innovatie en opkomende technologieën;

OPNIEUW BEVESTIGENDE dat zij de beginselen van duurzame ontwikkeling in de Vrijhandelsovereenkomst ten volle onderschrijven;

VASTBESLOTEN hun economische, handels- en investeringsbanden aan te halen met eerbiediging van de doelstellingen van een in economisch, sociaal en ecologisch opzicht duurzame ontwikkeling, en digitale handel in het kader van deze overeenkomst te bevorderen op een wijze die strookt met hoge beschermingsniveaus voor milieu en werknemers en de desbetreffende internationaal erkende normen en internationale overeenkomsten;

ERVAN OVERTUIGD dat digitale handel ondernemerschap ondersteunt en bedrijven van elke omvang de mogelijkheid biedt deel te nemen aan de wereldeconomie door interoperabiliteit, innovatie, concurrentie en toegang tot informatie- en communicatietechnologieën te verbeteren, met name voor vrouwelijke ondernemers en micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, en

tegelijkertijd de digitale inclusie te bevorderen van groepen en personen die te maken kunnen krijgen met onevenredige belemmeringen;

ERKENNENDE het belang van transparantie in de internationale handel en investeringen, die alle belanghebbenden ten goede komt, en de desbetreffende verbintenissen van de Partijen in de Vrijhandelsovereenkomst opnieuw bevestigend;

ERNAAR STREVENDE een modern en dynamisch samenwerkingskader tot stand te brengen, dat aansluit bij de snelle en evoluerende digitale economie en digitale handel;

BEVESTIGENDE dat de Partijen het recht hebben om op hun grondgebied regelgeving vast te stellen om legitieme beleidsdoelstellingen te verwezenlijken;

IN AANVULLING OP de internationale en regionale leidende rol van de Partijen bij het nastreven van ambitieuze benchmarks, regels en normen voor de digitale economie en digitale handel;

BEVESTIGENDE dat zij het Handvest van de Verenigde Naties, ondertekend te San Francisco op 26 juni 1945, en de beginselen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties vastgesteld op 10 december 1948, ten volle onderschrijven;

VOORTBOUWEND op hun respectieve rechten en verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (hierna “de WTO-overeenkomst” genoemd), gedaan te Marrakesh op 15 april 1994, en andere multilaterale en bilaterale overeenkomsten en internationale instrumenten voor samenwerking waarbij beide Partijen partij zijn,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

HOOFDSTUK EEN

ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

Doel

1. Deze overeenkomst heeft tot doel de digitale handel tussen de Partijen te vergemakkelijken, bedrijven en consumenten die daarbij betrokken zijn rechtszekerheid te bieden, hun bescherming bij digitale transacties te verbeteren en een open, vrije en eerlijke onlineomgeving te bevorderen overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst.
2. Deze overeenkomst wordt toegepast in het kader van de Kaderovereenkomst en geeft, samen met de Vrijhandelsovereenkomst, vorm aan de vrijhandelsruimte die in overeenstemming is met artikel XXIV (Territoriale toepassing – Grensverkeer – Douane-unies en Vrijhandelszones) van de Algemene Overeenkomst betreffende tarieven en handel 1994 (hierna “GATT 1994” genoemd) en artikel V (Economische integratie) van de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (hierna “GATS” genoemd).

ARTIKEL 2

Toepassingsgebied

1. Deze overeenkomst is van toepassing op maatregelen van een Partij die de handel langs elektronische weg beïnvloeden.
2. Deze overeenkomst is niet van toepassing op:
  - a) audiovisuele diensten;
  - b) diensten die worden verleend of activiteiten die worden verricht in het kader van de uitoefening van overheidsgezag, en

- c) gegevens die in het bezit zijn van of verwerkt worden door of namens een Partij, of maatregelen in verband met dergelijke gegevens¹, met inbegrip van maatregelen in verband met de verzameling, opslag of verwerking van die gegevens, behalve in de gevallen als bedoeld in artikel 16 (Openbare overheidsgegevens).

ARTIKEL 3

Recht om regelgeving vast te stellen

De Partijen herbevestigen hun recht om op hun respectieve grondgebied regelgeving vast te stellen ter verwezenlijking van legitieme beleidsdoelstellingen, zoals bescherming van de volksgezondheid, de sociale diensten, het openbaar onderwijs, de veiligheid, het milieu of de openbare zeden, sociale of consumentenbescherming, eerbiediging van de privacy en gegevensbescherming, en de bevordering en bescherming van de culturele verscheidenheid.

ARTIKEL 4

Definities

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) “activiteiten die worden verricht in het kader van de uitoefening van overheidsgezag”: activiteiten die noch op commerciële grondslag, noch in concurrentie met een of meer marktdeelnemers worden uitgevoerd;
- b) “commercieel elektronisch bericht”: een elektronisch bericht dat voor commerciële doeleinden wordt verzonden naar een elektronisch adres van een persoon via een telecommunicatiedienst die in het algemeen aan het publiek wordt aangeboden², bestaande uit ten minste elektronische post, tekst- en multimediab berichten (SMS en MMS) en, voor zover

---

¹ Voor alle duidelijkheid: dergelijke maatregelen omvatten maatregelen met betrekking tot computerfaciliteiten of netwerkelementen die worden gebruikt voor het verzamelen, opslaan of verwerken van dergelijke gegevens.

² Voor alle duidelijkheid: deze definitie belet Korea niet om commerciële elektronische berichten die via niet-openbare telecommunicatiediensten worden verzonden, te reguleren.

de wet- of regelgeving van een Partij daarin voorziet, andere soorten elektronische berichten;

- c) “consument”: iedere natuurlijke persoon die actief is in de digitale handel voor andere dan professionele doeleinden;
- d) “elektronische authenticatie”: het proces of de handeling waarbij de identiteit wordt gecontroleerd van een natuurlijke of rechtspersoon die betrokken is bij een elektronische communicatie of transactie, of waarbij de integriteit van een elektronische communicatie wordt gewaarborgd;
- e) “elektronische facturering”: de uitwisseling van een elektronische factuur tussen een leverancier en een afnemer;
- f) “elektronische factuur”: een factuur die is opgesteld, verzonden en ontvangen in een gestructureerd dataformaat dat automatische en elektronische verwerking ervan mogelijk maakt;
- g) “elektronische betalingen”: de overdracht door de betaler van een geldvordering op een persoon die aanvaardbaar is voor de begunstigde en langs elektronische weg wordt verricht, met uitzondering van betalingsdiensten van centrale banken waarbij sprake is van afwikkeling tussen verleners van financiële diensten;
- h) “dienst voor elektronisch aangetekende bezorging”: een dienst die het mogelijk maakt gegevens langs elektronische weg tussen partijen te verzenden en die bewijs verschaft ten aanzien van het hanteren van de verzonden gegevens, met inbegrip van bewijs van het verzenden en ontvangen van de gegevens, en die de verzonden gegevens beschermt tegen het risico van verlies, diefstal, beschadiging of onbevoegde wijziging;
- i) “elektronische handtekening”: gegevens in elektronische vorm die zijn opgenomen in, aangebracht zijn op of logisch verbonden zijn met een elektronisch gegevensbericht en die kunnen worden gebruikt om de ondertekenaar met betrekking tot het gegevensbericht te identificeren en om aan te geven dat de ondertekenaar de in het gegevensbericht vervatte informatie goedkeurt;
- j) “elektronische transmissie”: een transmissie met behulp van elektromagnetische middelen,

met inbegrip van de inhoud van de transmissie;

- k) “eindgebruiker”: een natuurlijk of rechtspersoon die een internettoegangsdienst koopt van of zich abonneert op een internettoegangsdienst van een aanbieder van internettoegangsdiensten;
- l) “financiële dienst”: financiële dienst als omschreven in artikel 7.37 (Toepassingsgebied en definities), lid 2, van de Vrijhandelsovereenkomst;
- m) “overheidsgegevens”: gegevens die eigendom zijn van of in het bezit zijn van enige overheid of een overheidsinstelling³;
- n) “rechtspersoon”: elke juridische entiteit, naar toepasselijk recht opgericht of anderszins georganiseerd, met winst- of andere oogmerken, in eigendom van particulieren of van de overheid, met inbegrip van kapitaalvennootschappen, trusts, personenvennootschappen, joint ventures, eenmanszaken of verenigingen⁴;
- o) “maatregel”: elke maatregel van een Partij, in de vorm van een wet, regeling, voorschrift, procedure, besluit, administratieve handeling of in enige andere vorm;
- p) “maatregelen van een Partij”: maatregelen die zijn vastgesteld of worden gehandhaafd door:
  - i) centrale, regionale of lokale overheden of autoriteiten, en
  - ii) niet-gouvernementele instanties bij de uitoefening van door centrale, regionale of lokale overheden of autoriteiten gedelegeerde bevoegdheden;
- q) “persoonsgegevens”: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon⁵;
- r) “dienst”: elke dienst in enige sector, behalve diensten die worden verleend in het kader van de

---

³ Voor alle duidelijkheid: de term “overheidsinstelling” moet worden begrepen in overeenstemming met de wetgeving van elke Partij.

⁴ Alle vormen van commerciële aanwezigheid van een rechtspersoon, met inbegrip van een filiaal of een vertegenwoordiging, worden in het kader van deze overeenkomst op dezelfde wijze behandeld als een rechtspersoon.

⁵ Voor alle duidelijkheid: dit omvat persoonlijke kredietinformatie.

uitoefening van overheidsgezag;

- s) “dienstverlener”: een natuurlijke of rechtspersoon die een dienst aanbiedt of verleent;
- t) “diensten die worden verleend in het kader van de uitoefening van overheidsgezag”: diensten als gedefinieerd in artikel I, lid 3, punt c), van de GATS en punt 1, b), van de GATS-bijlage betreffende financiële diensten, indien van toepassing;
- u) “grondgebied”: het respectieve gebied van elke Partij waar deze overeenkomst overeenkomstig artikel 41 (Territoriale toepassing) van toepassing is;
- v) “ongevraagd commercieel elektronisch bericht”: een commercieel elektronisch bericht dat wordt verzonden zonder toestemming van de ontvanger of ondanks de uitdrukkelijke afwijzing van de ontvanger, en
- w) “WTO”: de Wereldhandelsorganisatie.

HOOFDSTUK TWEE

REGELS VOOR DE DIGITALE HANDEL

AFDELING A

GEGEVENSSTROMEN MET VERTROUWEN

ARTIKEL 5

Grensoverschrijdende gegevensstromen

1. De Partijen verbinden zich ertoe de grensoverschrijdende overdracht van gegevens te waarborgen om de digitale handel te vergemakkelijken, en erkennen dat elke Partij haar eigen wettelijke voorschriften op dit gebied kan hebben.
2. Daartoe mag een Partij geen maatregelen vaststellen of handhaven die de

grensoverschrijdende overdracht van gegevens tussen de Partijen verbieden of beperken door:

- a) voor gegevensverwerking het gebruik van computerfaciliteiten of netwerkelementen op het grondgebied van de Partij te vereisen, ook als dit gebeurt door het gebruik van computerfaciliteiten of netwerkelementen op te leggen die op het grondgebied van de Partij zijn gecertificeerd of goedgekeurd;
- b) met het oog op opslag of verwerking de gegevenslokalisatie op het grondgebied van de Partij te vereisen;
- c) de opslag of verwerking van gegevens op het grondgebied van de andere Partij te verbieden;
- d) de grensoverschrijdende overdracht van gegevens afhankelijk te stellen van het gebruik van computerfaciliteiten of netwerkelementen op het grondgebied van de Partij of van lokalisatievereisten op het grondgebied van de Partij;
- e) de overdracht van gegevens naar het grondgebied van de Partij te verbieden, of
- f) de goedkeuring van de Partij te vereisen voorafgaand aan de overdracht van gegevens naar het grondgebied van de andere Partij⁶.

---

⁶ Voor alle duidelijkheid: lid 2, punt f), belet een Partij niet om:

- a) het gebruik van een specifiek instrument voor overdracht of een bepaalde grensoverschrijdende overdracht van gegevens aan goedkeuring te onderwerpen om redenen die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens en de privacy, in overeenstemming met artikel 6;
- b) de certificering of conformiteitsbeoordeling van producten, diensten en processen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie, met inbegrip van artificiële intelligentie, vóór de commercialisering of het gebruik ervan op zijn grondgebied verplicht te stellen om de naleving te waarborgen van wet- en regelgeving die in overeenstemming is met deze overeenkomst of voor cyberbeveiligingsdoeleinden, in overeenstemming met lid 3 van dit artikel en artikel 6, lid 4, artikel 27 (Prudentiële uitzonderingsbepalingen), artikel 28 (Algemene uitzonderingen) en artikel 29 (Uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen), of
- c) te eisen dat entiteiten die gegevens verwerken die worden beschermd door intellectuele-eigendomsrechten of vertrouwelijkheidsverplichtingen die voortvloeien uit de wet- en regelgeving van een Partij die in overeenstemming is met deze overeenkomst, deze rechten of verplichtingen eerbiedigen bij de grensoverschrijdende overdracht van gegevens, onder meer met betrekking tot verzoeken om toegang van rechtbanken en autoriteiten van derde landen, in overeenstemming met artikel 28 (Algemene uitzonderingen).

3. Niets in dit artikel belet een Partij maatregelen vast te stellen of te handhaven die niet in overeenstemming zijn met lid 2 om een legitieme doelstelling van overheidsbeleid te verwezenlijken⁷, op voorwaarde dat de maatregel:
  - a) niet wordt toegepast op een wijze die een middel tot willekeurige of ongerechtvaardigde discriminatie of een verkapte beperking van de handel zou vormen, en
  - b) geen beperkingen oplegt aan overdrachten van informatie of het gebruik of de locatie van computerfaciliteiten die verder gaan dan nodig is om het doel te bereiken.
4. Dit artikel is van toepassing op de grensoverschrijdende overdracht van financiële gegevens door een verlener van financiële diensten wanneer de verwerking van die gegevens vereist is in het kader van de normale bedrijfsvoering van die verlener van financiële diensten⁸. De punten a) tot en met d) van lid 2 zijn niet van toepassing op het bepaalde in artikel 11, lid 1, en artikel 14-2, lid 7, van de Koreaanse verordening betreffende het toezicht op elektronische financiële transacties (mededeling nr. 2025-4 van de Koreaanse Commissie financiële diensten van 5 februari 2025) tot uitvoering van de Wet inzake elektronische financiële transacties (Wet nr. 19734 van 14 september 2023)⁹.
5. Voor alle duidelijkheid: de leden 3 en 4 doen geen afbreuk aan de interpretatie van andere uitzonderingen in deze overeenkomst en de toepassing ervan op dit artikel, noch aan het recht van een Partij om zich op een van die uitzonderingen te beroepen.

---

⁷ Voor de toepassing van dit artikel wordt het begrip “legitieme doelstelling van overheidsbeleid” op objectieve wijze geïnterpreteerd en maakt dit het mogelijk doelstellingen na te streven zoals de bescherming van de openbare veiligheid, de openbare zeden, het leven of de gezondheid van mensen, dieren of planten, de handhaving van de openbare orde, de bescherming van andere fundamentele belangen van de samenleving, zoals onlineveiligheid, cyberbeveiliging, veilige en betrouwbare artificiële intelligentie, of de bescherming tegen de verspreiding van desinformatie, of andere soortgelijke doelstellingen van algemeen belang, rekening houdend met de veranderende aard van digitale technologieën.

⁸ Overeenkomstig artikel 3 (Recht om regelgeving vast te stellen) bevestigen de Partijen, in overeenstemming met deze overeenkomst, opnieuw hun recht om de verlening van financiële diensten op hun grondgebied te reguleren en er toezicht op uit te oefenen om legitieme beleidsdoelstellingen te verwezenlijken.

⁹ Maatregelen die op grond van de in dit lid bedoelde bepalingen zijn vastgesteld of gehandhaafd, mogen de overdracht van financiële gegevens in welke vorm dan ook met het oog op gegevensverwerking buiten het grondgebied van Korea niet verbieden.

6. De Partijen houden toezicht op de tenuitvoerlegging van dit artikel en beoordelen de werking ervan binnen drie jaar na de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een Partij kan de andere Partij te allen tijde verzoeken de lijst van beperkingen in lid 2 te herzien. Een dergelijk verzoek wordt in welwillende overweging genomen.

ARTIKEL 6

Bescherming van persoonsgegevens en privacy

1. De Partijen erkennen dat personen recht hebben op de bescherming van persoonsgegevens en privacy en dat strenge normen op dat gebied bijdragen tot een groter vertrouwen van de consument in de digitale economie en tot de ontwikkeling van de handel.
2. Met het oog daarop stelt elke Partij een rechtskader vast of handhaaft zij een rechtskader dat voorziet in de bescherming van de persoonsgegevens van personen die betrokken zijn bij digitale handel.
3. Bij de ontwikkeling van haar rechtskader voor de bescherming van persoonsgegevens moet elke Partij rekening houden met de beginselen en richtsnoeren die door de desbetreffende internationale instanties zijn ontwikkeld met betrekking tot kernbeginselen zoals rechtmatigheid, gegevenskwaliteit, specificatie van het doel, beperking van verzameling en gebruik, beperkte gegevensbewaring, gegevensbeveiliging, transparantie, verantwoordingsplicht, afdwingbare rechten van personen zoals toegang, rectificatie, verwijdering, onafhankelijk toezicht en doeltreffende rechtsmiddelen.
4. Elke Partij ziet erop toe dat haar uit hoofde van lid 2 vastgestelde of gehandhaafde rechtskader particulieren niet-discriminerende bescherming van persoonsgegevens biedt.
5. Niets in deze overeenkomst belet een Partij maatregelen vast te stellen of te handhaven inzake de bescherming van persoonsgegevens en de privacy, ook met betrekking tot de grensoverschrijdende overdracht van persoonsgegevens, mits de wetgeving van de Partij voorziet in instrumenten die een dergelijke overdracht mogelijk maken onder algemene voorwaarden¹⁰ voor de bescherming van de overgedragen gegevens.
6. Elke Partij stelt de andere Partij in kennis van elke maatregel die zij overeenkomstig lid 5 vaststelt of handhaaft.

---

¹⁰ Voor alle duidelijkheid: onder “algemene voorwaarden” worden voorwaarden verstaan die zijn geformuleerd in objectieve termen en die horizontaal van toepassing zijn op een niet-geïdentificeerd aantal marktdeelnemers en dus een reeks situaties en gevallen bestrijken.

7. Elke Partij publiceert informatie over de bescherming van persoonsgegevens en privacy die zij biedt aan particulieren die betrokken zijn bij digitale handel, met inbegrip van richtsnoeren over de wijze waarop:
  - a) particulieren rechtsmiddelen kunnen aanwenden, en
  - b) bedrijven kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten.
8. De Partijen streven ernaar informatie uit te wisselen over en ervaringen te delen met betrekking tot het gebruik van mechanismen voor de overdracht van persoonsgegevens, naargelang het geval.

AFDELING B

SPECIFIEKE BEPALINGEN

ARTIKEL 7

Douanerechten op elektronische transmissies

1. De Partijen heffen geen douanerechten op elektronische transmissies.
2. Voor alle duidelijkheid: lid 1 belet een Partij niet interne belastingen, vergoedingen of andere heffingen op elektronische transmissies op te leggen op een wijze die niet onverenigbaar is met deze overeenkomst.

ARTIKEL 8

Geen voorafgaande toestemming

Een Partij streeft ernaar geen voorafgaande toestemming te eisen louter op grond dat een dienst

online wordt verleend¹¹, noch andere eisen van gelijke werking te stellen of te handhaven.

ARTIKEL 9

Elektronische contracten

Elke Partij streeft ernaar dat contracten langs elektronische weg kunnen worden gesloten en dat haar wetgeving het gebruik van elektronische contracten niet belemmert en evenmin tot gevolg heeft dat contracten louter op grond van het feit dat zij langs elektronische weg zijn gesloten hun rechtskracht en geldigheid verliezen.

ARTIKEL 10

Elektronische authenticatie en elektronische handtekeningen¹²

1. Een Partij ontkent niet de rechtskracht, de rechtsgeldigheid of de toelaatbaarheid als bewijsmiddel in gerechtelijke procedures van een elektronisch document of een elektronische handtekening, louter op grond dat die in elektronische vorm zijn.
2. Een Partij mag niet overgaan tot de vaststelling of handhaving van maatregelen die:
  - a) partijen bij een elektronische transactie verbieden om onderling de meest geschikte elektronische authenticatiemethode of elektronische handtekening voor die transactie te bepalen, of
  - b) partijen bij een elektronische transactie de mogelijkheid ontzeggen om door gerechtelijke of administratieve autoriteiten te laten vaststellen dat hun transactie voldoet aan eventuele wettelijke vereisten met betrekking tot elektronische authenticatie of elektronische

---

¹¹ Een dienst wordt online verleend wanneer die langs elektronische weg wordt verleend zonder dat de partijen tegelijkertijd aanwezig zijn.

¹² Voor alle duidelijkheid: niets in dit artikel belet een Partij meer rechtsgevolgen toe te kennen aan een elektronische handtekening die aan bepaalde vereisten voldoet, zoals het aangeven dat het elektronisch gegevensbericht niet is gewijzigd of het verifiëren van de identiteit van de ondertekenaar.

handtekeningen.

3. Niettegenstaande lid 2 kan een Partij eisen dat voor een bepaalde categorie transacties de methode van elektronische authenticatie of elektronische handtekening wordt gecertificeerd door een autoriteit die krachtens de wetgeving van die Partij is geaccrediteerd, of dat zij voldoet aan bepaalde prestatienormen die objectief, transparant en niet-discriminerend zijn en uitsluitend betrekking hebben op de specifieke kenmerken van die categorie transacties, overeenkomstig haar wetgeving.
4. Voor zover haar wet- en regelgeving daarin voorziet, past een Partij de leden 1 tot en met 3 toe op elektronische zegels, elektronische tijdstempels en diensten voor elektronisch aangetekende bezorging.
5. De Partijen moedigen het gebruik van interoperabele elektronische authenticatie aan.
6. De Partijen kunnen op vrijwillige basis samenwerken om de wederzijdse erkenning van elektronische handtekeningen aan te moedigen.

ARTIKEL 11

Broncode

1. Geen van beide Partijen verlangt overdracht van of toegang tot de broncode van software die eigendom is van een natuurlijke of rechtspersoon van de andere Partij, als voorwaarde voor de invoer, uitvoer, distributie, verkoop of het gebruik van dergelijke software of van producten die dergelijke software bevatten, in of vanaf haar grondgebied.
2. Voor alle duidelijkheid:
  - a) artikel 27 (Prudentiële uitzonderingsbepalingen), artikel 28 (Algemene uitzonderingen) en artikel 29 (Uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen) kunnen van toepassing zijn op maatregelen van een Partij die in het kader van een certificeringsprocedure worden vastgesteld of gehandhaafd;

- b) lid 1 is niet van toepassing op de vrijwillige overdracht van of het verlenen van toegang tot een broncode van software door een natuurlijke of rechtspersoon uit de andere Partij op commerciële basis, bijvoorbeeld in het kader van een overheidsopdracht of andere contracten waarover vrij onderhandeld is, en
  - c) lid 1 doet geen afbreuk aan het recht van regelgevende, rechtshandhavings- of gerechtelijke instanties van een Partij om te eisen dat de broncode van software wordt gewijzigd om te voldoen aan haar wet- en regelgeving die niet onverenigbaar is met deze overeenkomst.
3. Niets in dit artikel doet afbreuk aan:
- a) het recht van regelgevende, rechtshandhavings-, gerechtelijke of conformiteitsbeoordelingsinstanties¹³ van een Partij om voor of na de invoer, uitvoer, distributie, verkoop of gebruik van software de overdracht van of toegang tot softwarebroncodes te eisen, onder voorbehoud van bescherming tegen ongeoorloofde openbaarmaking, voor onderzoeks-, controle-, test- of rechtshandhavingsactiviteiten of ten behoeve van gerechtelijke procedures, teneinde vast te stellen of haar wet- en regelgeving waarmee legitieme doelstellingen van overheidsbeleid¹⁴ worden nagestreefd, wordt nageleefd;
  - b) de vereisten van een rechterlijke instantie, administratieve rechtbank, mededingingsautoriteit of ander relevant orgaan van een Partij om een schending van het mededingingsrecht te verhelpen, of vereisten uit hoofde van wet- of regelgeving van een Partij die niet onverenigbaar zijn met deze overeenkomst, om evenredige en gerichte toegang te bieden tot de broncode van software die nodig is om belemmeringen voor de toegang tot digitale markten aan te pakken om ervoor te zorgen dat deze markten concurrerend, eerlijk, open en transparant blijven;
  - c) de bescherming en handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, of

---

¹³ Voor de toepassing van dit artikel wordt onder “conformiteitsbeoordelingsinstantie” verstaan: een relevante overheidsinstantie of -autoriteit of een relevant agentschap van een Partij, of een niet-gouvernementele instantie bij de uitoefening van bevoegdheden die door een overheidsinstantie of overheidsinstantie van een Partij zijn gedelegeerd, die de procedures voor de beoordeling van de conformiteit met de toepasselijke wet- of regelgeving van die Partij uitvoert.

¹⁴ Deze kunnen de in de voetnoot bij artikel 5 (Grensoverschrijdende gegevensstromen), lid 3, vermelde doelstellingen omvatten.

- d) het recht van een Partij om maatregelen te nemen overeenkomstig artikel III van de WTO-overeenkomst inzake overheidsopdrachten.

ARTIKEL 12

Online consumentenvertrouwen

1. De Partijen erkennen het belang van transparante en doeltreffende maatregelen die het vertrouwen van de consument in de elektronische handel vergroten.
2. Met het oog daarop stelt elke Partij maatregelen vast of handhaaft zij maatregelen die zorgen voor een doeltreffende bescherming van consumenten die betrokken zijn bij elektronische handel, met inbegrip van maatregelen die:
  - a) frauduleuze, misleidende en bedrieglijke handelspraktijken verbieden die schade of potentiële schade toebrengen aan consumenten die betrokken zijn bij elektronische handel;
  - b) van leveranciers van goederen of diensten verlangen dat zij te goeder trouw handelen en eerlijke handelspraktijken in acht nemen;
  - c) van leveranciers van goederen of diensten verlangen dat zij volledige, juiste en transparante informatie verstrekken over die goederen of diensten, en over hun identiteit en contactgegevens¹⁵;
  - d) de veiligheid van goederen en in voorkomend geval diensten bij normaal of redelijkerwijs te voorzien gebruik verzekeren, en
  - e) consumenten toegang verlenen tot een verhaals- of beroepsmogelijkheid om hun rechten te doen gelden, met inbegrip van een recht op verhaal in gevallen waarin goederen of diensten zijn betaald en niet worden geleverd of verleend zoals overeengekomen.

---

¹⁵ In het geval van intermediaire dienstverleners omvat dit ook de identiteit en contactgegevens van de feitelijke leverancier van het goed of de dienst.

3. Voor de toepassing van dit artikel omvatten “frauduleuze, misleidende en bedrieglijke handelspraktijken”:
  - a) het geven van wezenlijk onjuiste voorstellingen¹⁶, met inbegrip van impliciete feitelijke verklaringen of valse beweringen over zaken zoals de kenmerken, de prijs, de geschiktheid voor het beoogde doel, de hoeveelheid of de oorsprong van goederen of diensten;
  - b) het maken van reclame voor de levering van goederen of diensten zonder intentie of redelijke capaciteit om te leveren;
  - c) het niet leveren van goederen of het niet verlenen van diensten aan een consument nadat deze aan de consument in rekening zijn gebracht, tenzij dit op redelijke gronden gerechtvaardigd is, of
  - d) het aan de consument in rekening brengen van ongevraagde goederen of diensten.
4. De Partijen erkennen het belang van bescherming van consumenten die betrokken zijn bij elektronische handel, op een niveau dat niet lager is dan het beschermingsniveau voor consumenten die betrokken zijn bij andere vormen van handel.
5. De Partijen erkennen het belang van samenwerking tussen hun respectieve instanties voor consumentenbescherming of andere relevante organen op het gebied van activiteiten in verband met grensoverschrijdende elektronische handel, alsook het belang om aan die instanties of organen passende handhavingsbevoegdheden toe te kennen om de online consumentenbescherming te verbeteren.
6. Elke Partij maakt haar wet- en regelgeving inzake consumentenbescherming openbaar en gemakkelijk toegankelijk.
7. De Partijen erkennen de voordelen van mechanismen, waaronder alternatieve geschillenbeslechting, om de beslechting van geschillen die voortvloeien uit elektronische

---

¹⁶ Voor de toepassing van dit artikel zijn “wezenlijk onjuiste voorstellingen” onjuiste voorstellingen die naar alle waarschijnlijkheid het gedrag van een consument of zijn besluit om een goed of een dienst aan te schaffen, kunnen beïnvloeden.

handelstransacties te vergemakkelijken.

ARTIKEL 13

Ongevraagde commerciële elektronische berichten

1. De Partijen erkennen het belang van het bevorderen van het vertrouwen in de elektronische handel, onder meer door middel van transparante en doeltreffende maatregelen die ongevraagde commerciële elektronische berichten beperken. Hiertoe stelt elke Partij maatregelen vast of handhaaft zij maatregelen die:
  - a) aanbieders van commerciële elektronische berichten verplichten de ontvangers¹⁷ in staat te stellen verdere ontvangst van deze berichten stop te zetten, en
  - b) van de ontvangers toestemming vereisen, zoals bepaald in de wetgeving van elke Partij, om commerciële elektronische berichten te ontvangen.
2. Niettegenstaande lid 1, punt b), staat elke Partij het natuurlijke personen of rechtspersonen die met betrekking tot de levering van goederen of diensten en overeenkomstig haar wetgeving de contactgegevens van een ontvanger hebben verzameld, toe om die ontvanger commerciële elektronische berichten te sturen over hun eigen soortgelijke goederen of diensten¹⁸.
3. Elke Partij ziet erop toe dat commerciële elektronische berichten duidelijk als zodanig herkenbaar zijn, duidelijk vermelden namens wie zij worden verstuurd, en de nodige informatie bevatten aan de hand waarvan de ontvanger op elk moment kosteloos om stopzetting van die berichten kan vragen.
4. Elke Partij biedt de ontvangers toegang tot rechtsmiddelen of de mogelijkheid tot verhaal

---

¹⁷ Voor de toepassing van dit artikel zijn de door de Unie met betrekking tot ontvangers vastgestelde of gehandhaafde maatregelen van toepassing op natuurlijke personen. De door Korea met betrekking tot ontvangers vastgestelde of gehandhaafde maatregelen zijn van toepassing op natuurlijke en rechtspersonen.

¹⁸ Voor alle duidelijkheid: dit belet een Partij niet om van een ontvanger toestemming te verlangen om dergelijke berichten te ontvangen na het verstrijken van een in de wetgeving van die Partij vastgestelde termijn volgend op de levering van goederen of diensten.

tegen aanbieders van ongevraagde commerciële elektronische berichten die niet in overeenstemming zijn met de maatregelen die uit hoofde van de leden 1 tot en met 3 zijn vastgesteld of worden gehandhaafd.

5. De Partijen streven ernaar in voorkomende gevallen van wederzijds belang samen te werken met betrekking tot de regulering van ongevraagde commerciële elektronische berichten.

ARTIKEL 14

Samenwerking op het gebied van digitale handel

1. De Partijen erkennen het belang van het digitaal partnerschap voor het bevorderen van hun bilaterale samenwerking op diverse gebieden van de digitale economie en het creëren van mogelijkheden voor gezamenlijke initiatieven en inspanningen op nieuwe en opkomende gebieden van de digitale economie.
2. Ter aanvulling van de samenwerking in het kader van het digitaal partnerschap en met inachtneming van de relevante samenwerking in het kader van de Vrijhandelsovereenkomst, onder meer in het bij artikel 15.2 (Gespecialiseerde comités), lid 2, van de Vrijhandelsovereenkomst opgerichte Comité voor handel en duurzame ontwikkeling, wisselen de Partijen informatie uit over regelgevingsaangelegenheden in het kader van digitale handel en stellen daarbij de volgende aspecten aan de orde:
  - a) de erkenning en vergemakkelijking van interoperabele elektronische authenticatie en de wederzijdse erkenning van elektronische handtekeningen;
  - b) de behandeling van ongevraagde commerciële elektronische berichten;
  - c) de bescherming van de consument;
  - d) de beste praktijken en informatie over grensoverschrijdende logistiek, en
  - e) andere aangelegenheden die relevant zijn voor de ontwikkeling van de digitale handel, waaronder die waarnaar wordt verwezen in de beginselen voor digitale handel.

3. Voor alle duidelijkheid: op samenwerking op regelgevingsgebied met betrekking tot de regels en waarborgen van de Partijen voor de bescherming van persoonsgegevens en de privacy, met inbegrip van de grensoverschrijdende overdracht van persoonsgegevens, is artikel 6 (Bescherming van persoonsgegevens en privacy) van toepassing.

ARTIKEL 15

Open internettoegang

1. Elke Partij streeft ernaar ervoor te zorgen dat eindgebruikers op haar grondgebied:
  - a) toegang kunnen krijgen tot en gebruik kunnen maken van legale diensten en toepassingen van hun keuze die beschikbaar zijn op het internet, met inachtneming van een niet-discriminerend, redelijk, transparant en evenredig netwerkbeheer dat het internetverkeer niet voor oneerlijke commerciële voordelen blokkeert of vertraagt¹⁹;
  - b) de apparaten van hun keuze kunnen verbinden met het internet, mits die apparaten geen schade berokkenen aan andere apparaten, het netwerk of de diensten die via het netwerk worden aangeboden, of
  - c) toegang kunnen krijgen tot transparante en duidelijke informatie over de manier waarop hun aanbieder van internettoegangsdiensten het netwerk beheert.
2. Voor alle duidelijkheid: niets in dit artikel belet de Partijen maatregelen te nemen om, in overeenstemming met deze overeenkomst, de openbare veiligheid ten aanzien van gebruikers online te beschermen.

ARTIKEL 16

---

¹⁹ Voor de toepassing van lid 1, punt a), erkennen de Partijen dat een aanbieder van internettoegangsdiensten die bepaalde inhoud alleen aan zijn eigen eindgebruikers aanbiedt, niet in strijd met dit beginsel handelt.

Openbare overheidsgegevens

1. De Partijen erkennen dat het vergemakkelijken van de toegang van het publiek tot en het gebruik van overheidsgegevens bijdraagt tot het stimuleren van de economische en sociale ontwikkeling, het concurrentievermogen, de productiviteit en de innovatie.
2. Voor zover een Partij ervoor kiest overheidsgegevens digitaal beschikbaar te stellen voor publieke toegang en gebruik, streeft zij ernaar ervoor te zorgen dat die gegevens:
  - a) worden gepresenteerd in een formaat dat gemakkelijk kan worden doorzocht, opgehaald, gebruikt, hergebruikt en herverdeeld;
  - b) beschikbaar worden gesteld in een machineleesbaar en, in voorkomend geval, ruimtelijk toegankelijk formaat;
  - c) vergezeld gaan van metagegevens die zo gestandaardiseerd mogelijk zijn;
  - d) voor zover mogelijk beschikbaar worden gesteld via betrouwbare, gebruiksvriendelijke en vrij toegankelijke applicatieprogramma-interfaces;
  - e) regelmatig worden bijgewerkt;
  - f) niet onderworpen zijn aan voorwaarden die discriminerend zijn of die hergebruik onnodig beperken, en
  - g) voor hergebruik beschikbaar worden gesteld met volledige inachtneming van de respectieve regels van de Partijen inzake de bescherming van persoonsgegevens, met inbegrip van passende anonimisering.
3. De Partijen streven ernaar samen te werken om na te gaan hoe elke Partij de toegang tot en het gebruik van overheidsgegevens die zij openbaar heeft gemaakt, kan uitbreiden, teneinde zakelijke kansen te vergroten en te creëren, naast het gebruik ervan door de publieke sector.

ARTIKEL 17

Elektronische facturering

1. De Partijen erkennen het belang van elektronische facturering om de efficiëntie, nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van digitale transacties en aanbestedingen met elektronische middelen te vergroten. Elke Partij erkent dat het voordelen heeft, te waarborgen dat de kaders die op haar grondgebied voor elektronische facturering worden gebruikt, interoperabel zijn met de kaders die daarvoor op het grondgebied van de andere Partij worden gebruikt, en het belang van normen voor elektronische facturering als essentieel element daarvoor.
2. Elke Partij ziet erop toe dat de maatregelen met betrekking tot elektronische facturering op haar grondgebied zijn ontworpen om de grensoverschrijdende interoperabiliteit tussen de kaders voor elektronische facturering van de Partijen te ondersteunen. Daartoe houden de Partijen rekening met internationale normen, richtsnoeren of aanbevelingen, voor zover deze bestaan.
3. De Partijen streven ernaar:
  - a) beste praktijken met betrekking tot elektronische facturering uit te wisselen en samen te werken om de wereldwijde invoering van interoperabele kaders voor elektronische facturering te bevorderen;
  - b) samen te werken aan initiatieven die de invoering van elektronische facturering door bedrijven bevorderen, aanmoedigen, ondersteunen of vergemakkelijken;
  - c) onderliggende beleidsmaatregelen, infrastructuur en processen die elektronische facturering ondersteunen, te bevorderen, en
  - d) het bewustzijn van elektronische facturering te verbeteren en de capaciteit op dit gebied te vergroten.

ARTIKEL 18

Papierloze handel

1. Met het oog op de totstandbrenging van een papierloze grensomgeving voor de handel in goederen erkennen de Partijen het belang van het afschaffen van papieren formulieren en documenten die vereist zijn voor de invoer, uitvoer of doorvoer van goederen. Daartoe worden de Partijen aangemoedigd om, voor zover passend, papieren formulieren en documenten af te schaffen en over te stappen op het gebruik van formulieren en documenten in op gegevens gebaseerde elektronische formaten.
2. Elke Partij streeft ernaar de voor de invoer, uitvoer of doorvoer van goederen vereiste formulieren en documenten in elektronische vorm²⁰ voor het publiek beschikbaar te stellen.
3. Elke Partij streeft ernaar formulieren en documenten die vereist zijn voor de invoer, uitvoer of doorvoer van goederen en die in elektronische vorm zijn ingediend, te aanvaarden als wettelijk equivalent van papieren versies van die formulieren en documenten.
4. De Partijen werken bilateraal en in internationale fora samen aan de bevordering van de aanvaarding van elektronische versies van formulieren en documenten die vereist zijn voor de invoer, uitvoer of doorvoer van goederen.
5. Bij de ontwikkeling van initiatieven die voorzien in gebruikmaking van papierloze handel, streeft elke Partij ernaar rekening te houden met de door internationale organisaties overeengekomen methoden.

---

²⁰ Voor de toepassing van dit lid omvat de term “elektronische vorm” alle vormen die geschikt zijn voor geautomatiseerde interpretatie en elektronische verwerking zonder menselijke tussenkomst, alsmede gedigitaliseerde beelden en formulieren.

ARTIKEL 19

Eénloketsysteem

1. Bij het instellen of handhaven van haar éénloketsysteem overeenkomstig artikel 10.4.1 van de Overeenkomst inzake handelsfacilitatie, die is opgenomen in bijlage 1A bij de WTO-overeenkomst, streeft elke Partij ernaar de elektronische indiening van de documentatie of gegevens die zij vereist voor de invoer, uitvoer of doorvoer over haar grondgebied van goederen mogelijk te maken via een centraal toegangspunt voor al haar deelnemende autoriteiten of instanties.
2. De Partijen ontwikkelen samenwerking, onder meer door, waar relevant en passend, via gestructureerde en periodieke elektronische communicatie tussen de douaneautoriteiten van de Partijen douanegerelateerde informatie uit te wisselen, naargelang het geval en in overeenstemming met de wetgeving van elke Partij, teneinde het risicobeheer en de doeltreffendheid van douanecontroles te verbeteren, goederen die een risico lopen in termen van inning van inkomsten of veiligheid en beveiliging aan te pakken, en de legitieme handel te vergemakkelijken.
3. Het Douanecomité dat is opgericht bij artikel 15.2 (Gespecialiseerde comités), lid 1, van de Vrijhandelsovereenkomst
  - a) draagt zorg voor de correcte toepassing van dit artikel en onderzoekt alle daaruit voortvloeiende vraagstukken;
  - b) kan resoluties, aanbevelingen of adviezen formuleren die het noodzakelijk acht voor de verwezenlijking van de gemeenschappelijke doelstellingen en de correcte toepassing van dit artikel, en
  - c) komt op verzoek van een Partij bijeen om eventuele geschillen tussen de Partijen over aangelegenheden in verband met dit artikel te bespreken en te trachten deze op te lossen.
4. Het Douanecomité kan met het oog op de uitvoering van dit artikel ook voorstellen doen voor besluiten die vervolgens door het bij artikel 15.1 (Handelscomité), lid 1, van de Vrijhandelsovereenkomst ingestelde Handelscomité moeten worden vastgesteld. Het

Handelscomité is bevoegd dergelijke besluiten te nemen.

ARTIKEL 20

Elektronische betaling

1. Gezien de snelle groei van elektronische betalingen, met name die welke worden verzorgd door nieuwe aanbieders van elektronische betalingsdiensten, erkennen de Partijen het belang van de ontwikkeling van een efficiënte, veilige en beveiligde omgeving voor grensoverschrijdende elektronische betalingen, onder meer door het volgende te erkennen:
  - a) het voordeel van de ondersteuning van de ontwikkeling van veilige, efficiënte, betrouwbare, beveiligde, betaalbare en toegankelijke grensoverschrijdende elektronische betalingen door de invoering en het gebruik van internationaal aanvaarde normen te bevorderen, de interoperabiliteit van elektronische betalingssystemen te bevorderen en nuttige innovatie en concurrentie op het gebied van elektronische betalingsdiensten aan te moedigen;
  - b) het belang van het handhaven van veilige, efficiënte, betrouwbare, beveiligde en toegankelijke elektronische betalingssystemen door middel van wet- en regelgeving die, in voorkomend geval, rekening houdt met de risico's van dergelijke systemen, en
  - c) het belang van de tijdige invoering van veilige, efficiënte, betrouwbare, beveiligde, betaalbare en toegankelijke elektronische betalingsproducten en -diensten.
2. In dit verband streeft elke Partij ernaar:
  - a) tijdig definitieve besluiten te nemen over goedkeuringen op het gebied van regelgeving of vergunningen;
  - b) voor relevante elektronische betalingssystemen rekening te houden met internationaal aanvaarde betalingsnormen om een grotere interoperabiliteit tussen elektronische betalingssystemen mogelijk te maken;

- c) aanbieders van financiële diensten en aanbieders van elektronische betalingsdiensten aan te moedigen gebruik te maken van open platforms en architecturen en, in overeenstemming met de toepasselijke regels inzake gegevensbescherming, technische interfaces van hun financiële producten, diensten en transacties beschikbaar te stellen om meer interoperabiliteit, concurrentie, veiligheid en innovatie op het gebied van elektronische betalingen te bevorderen, met inbegrip van partnerschappen met derde aanbieders, onder voorbehoud van passend risicobeheer, en
  - d) innovatie en concurrentie en de invoering van nieuwe financiële en elektronische betalingsproducten en -diensten tijdig te faciliteren, bijvoorbeeld door het opzetten van testomgevingen voor regelgeving en de sector.
3. Elke Partij maakt haar respectieve wetgeving inzake elektronische betalingen, met inbegrip van die met betrekking tot wettelijke goedkeuring, vergunningsvereisten, procedures en technische normen, tijdig openbaar.

ARTIKEL 21

Cyberbeveiliging

- 1. De Partijen erkennen dat cyberbeveiliging een fundament van de digitale economie is en dat bedreigingen ervan het vertrouwen in de digitale handel ondermijnen.
- 2. De Partijen erkennen de veranderende aard van cyberdreigingen. Om die dreigingen op te sporen en te beperken en aldus de digitale handel te vergemakkelijken, streven de Partijen ernaar:
  - a) de capaciteiten van hun respectieve nationale entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de respons op cyberbeveiligingsincidenten op te bouwen, en
  - b) samen te werken om kwaadwillige intrusies of de verspreiding van kwaadwillige codes die gevolgen hebben voor elektronische netwerken van de Partijen te herkennen en te beperken, cyberbeveiligingsincidenten tijdig aan te pakken en informatie met het oog op bewustmaking en beste praktijken te delen.

3. Gezien de veranderende aard van cyberdreigingen en de negatieve gevolgen daarvan voor de digitale handel, erkennen de Partijen het belang van risicogebaseerde benaderingen bij het aanpakken van dergelijke dreigingen met zo min mogelijk belemmeringen voor de handel. Om cyberbeveiligingsrisico's in kaart te brengen en daartegen bescherming te bieden en cyberbeveiligingsincidenten op te sporen, erop te reageren en ervan te herstellen, streeft elke Partij er daarom naar om gebruik te maken, en ondernemingen op haar grondgebied te stimuleren om gebruik te maken, van risicogebaseerde benaderingen die gebaseerd zijn op beste praktijken op het gebied van risicobeheer en op normen die op een op consensus gebaseerde, transparante en open wijze zijn ontwikkeld.

ARTIKEL 22

Normen, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures

1. Voor de toepassing van dit artikel zijn de definities van bijlage 1 bij de Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen (hierna “de TBT-overeenkomst” genoemd) van overeenkomstige toepassing.
2. De Partijen erkennen het belang en de bijdrage van normen, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures voor het bevorderen van een goed functionerende digitale economie en het verminderen van belemmeringen voor digitale handel door de compatibiliteit, interoperabiliteit en betrouwbaarheid te vergroten.
3. De Partijen moedigen hun respectieve organen aan deel te nemen aan en samen te werken op gebieden van wederzijds belang in internationale fora waarbij beide Partijen partij zijn, om de ontwikkeling en het gebruik van internationale normen inzake digitale handel te bevorderen. Op opkomende gebieden van wederzijds belang in de digitale economie streven de Partijen er ook naar dit te doen voor diensten die relevant zijn voor de digitale handel.
4. De Partijen erkennen dat mechanismen die de grensoverschrijdende erkenning van conformiteitsbeoordelingsresultaten vergemakkelijken, de digitale handel kunnen vergemakkelijken. De Partijen streven ernaar gebruik te maken van dergelijke mechanismen, waaronder internationale erkenningsovereenkomsten inzake de aanvaarding van

conformiteitsbeoordelingsresultaten door regelgevers. Op opkomende gebieden van wederzijds belang in de digitale economie streven de Partijen er ook naar dit te doen voor diensten die relevant zijn voor de digitale handel.

5. Daartoe streven de Partijen op gebieden van wederzijds belang die verband houden met digitale handel ernaar, of moedigen zij hun respectieve organen aan, gezamenlijke initiatieven op het gebied van normen, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures te onderzoeken en op die gebieden samen te werken.
6. De Partijen erkennen het belang van informatie-uitwisseling en transparantie met betrekking tot de voorbereiding, vaststelling en toepassing van normen, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures voor digitale handel en bevestigen hun verbintenissen met betrekking tot transparantie uit hoofde van de artikelen 4.4 tot en met 4.6 van de Vrijhandelsovereenkomst. Op opkomende gebieden van wederzijds belang in de digitale economie erkennen de Partijen het belang van informatie-uitwisseling en transparantie met betrekking tot de voorbereiding, vaststelling en toepassing van normen, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures voor diensten die relevant zijn voor de digitale handel, en streven zij ernaar hun respectieve instanties op verzoek en in voorkomend geval aan te moedigen informatie te verstrekken over normen, technische voorschriften en conformiteitsbeoordelingsprocedures met betrekking tot diensten die relevant zijn voor de digitale handel.

ARTIKEL 23

Kleine en middelgrote ondernemingen en start-ups

1. De Partijen erkennen de fundamentele rol van kleine en middelgrote ondernemingen (“kmo’s”) en start-ups in de bilaterale handels- en investeringsbetrekkingen van de Partijen en de mogelijkheden die digitale handel voor dergelijke entiteiten kan bieden.
2. De Partijen erkennen de integrale rol van belanghebbenden, met inbegrip van bedrijven, bij de uitvoering van dit artikel door de Partijen.
3. Om kmo’s en start-ups meer mogelijkheden te bieden om van deze overeenkomst te profiteren,

streven de Partijen ernaar informatie en beste praktijken met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en technologie uit te wisselen zodat kmo's en start-ups meer kansen kunnen grijpen die uit de digitale handel voortvloeien.

ARTIKEL 24

Digitale inclusie

1. De Partijen erkennen het belang van digitale inclusie om ervoor te zorgen dat alle personen en bedrijven beschikken over wat zij nodig hebben om deel te nemen en bij te dragen aan en te profiteren van de digitale economie. Daartoe erkennen de Partijen het belang van het uitbreiden en faciliteren van kansen via het wegnemen van belemmeringen voor deelname aan digitale handel.
2. Daartoe werken de Partijen samen op het gebied van digitale inclusie, met inbegrip van de deelname aan digitale handel door personen die hierbij te maken kunnen krijgen met onevenredige belemmeringen. Deze samenwerking kan onder meer omvatten:
  - a) de uitwisseling van ervaringen en beste praktijken, met inbegrip van uitwisseling tussen deskundigen, met betrekking tot digitale inclusie;
  - b) het in kaart brengen en aanpakken van belemmeringen voor de toegang tot digitale handelsmogelijkheden;
  - c) het uitwisselen van methoden en praktijken voor het ontwikkelen van datasets en het analyseren van de deelname van personen die te maken kunnen krijgen met onevenredige belemmeringen bij hun deelname aan digitale handel, en
  - d) eventuele andere door de Partijen gezamenlijk overeengekomen gebieden.
3. Samenwerkingsactiviteiten op het gebied van digitale inclusie kunnen worden uitgevoerd via de coördinatie, in voorkomend geval, van de respectieve agentschappen en belanghebbenden van de Partijen.

4. De Partijen streven ernaar in de WTO en in andere internationale fora actief initiatieven ter bevordering van digitale inclusie in de digitale handel aan te moedigen.

ARTIKEL 25

Uitwisseling van informatie

1. Elke Partij creëert of behoudt een gratis en publiekelijk toegankelijk digitaal medium met informatie over deze overeenkomst, met onder meer:
  - a) de tekst van deze overeenkomst;
  - b) een samenvatting van deze overeenkomst, en
  - c) alle aanvullende informatie die een Partij nuttig acht om kmo's en start-ups inzicht te geven in de voordelen van deze overeenkomst.
2. Elke Partij evalueert regelmatig de uit hoofde van dit artikel beschikbaar gestelde informatie om ervoor te zorgen dat de informatie en de links actueel en nauwkeurig zijn.
3. Voor zover mogelijk streeft elke Partij ernaar de uit hoofde van dit artikel beschikbaar gestelde informatie beschikbaar te stellen in het Engels.

ARTIKEL 26

Betrokkenheid van belanghebbenden

1. De Partijen zoeken mogelijkheden om de voordelen van digitale handel in het kader van deze overeenkomst te bevorderen bij belanghebbenden zoals bedrijven, niet-gouvernementele organisaties, academische deskundigen en anderen.
2. De Partijen erkennen het belang van betrokkenheid van belanghebbenden en van het bevorderen van relevante initiatieven en platforms binnen en tussen de Partijen, naargelang het geval, in

het kader van deze overeenkomst.

3. In voorkomend geval kunnen de Partijen belanghebbenden, zoals bedrijven, niet-gouvernementele organisaties en academische deskundigen, betrekken bij de uitvoering en de verdere modernisering van deze overeenkomst.

HOOFDSTUK DRIE

UITZONDERINGEN, BESLECHTING VAN GESCHILLEN, INSTITUTIONELE EN SLOTBEPALINGEN

AFDELING A

UITZONDERINGEN

ARTIKEL 27

Prudentiële uitzonderingsbepaling

1. Onverminderd eventuele andere bepalingen van deze overeenkomst wordt het een Partij niet belet maatregelen te nemen om prudentiële redenen²¹, waaronder:
  - a) de bescherming van investeerders, spaarders, polishouders of personen aan wie een verlener van financiële diensten een fiduciair recht verschuldigd is;
  - b) het verzekeren van de integriteit en de stabiliteit van het financiële systeem van een Partij.
2. Indien dergelijke maatregelen strijdig zijn met de bepalingen van deze overeenkomst, mogen zij niet worden gebruikt om de verbintenissen of verplichtingen van een Partij uit hoofde van deze overeenkomst te ontduiken.

---

²¹ Overeengekomen is dat de uitdrukking “prudentiële redenen” het handhaven van de veiligheid, degelijkheid, integriteit of financiële verantwoordelijkheid van individuele verlener van financiële diensten kan omvatten.

3. Niets in deze overeenkomst mag aldus worden uitgelegd dat het een Partij verplicht tot het verstrekken van informatie betreffende de zaken en de rekeningen van individuele consumenten, dan wel vertrouwelijke of bedrijfseigen informatie die in het bezit is van openbare entiteiten.

ARTIKEL 28

Algemene uitzonderingen

Artikel 2.15 (Algemene uitzonderingen) en artikel 7.50 (Uitzonderingen) van de Vrijhandelsovereenkomst zijn van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.

ARTIKEL 29

Uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen

Artikel 15.9 (Uitzonderingen op grond van veiligheidsoverwegingen) van de Vrijhandelsovereenkomst is van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.

ARTIKEL 30

Uitzonderingen in verband met de betalingsbalans

Artikel 15.8 (Uitzonderingen in verband met de betalingsbalans) van de Vrijhandelsovereenkomst is van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.

ARTIKEL 31

Belastingen

Artikel 15.7 (Belastingen) van de Vrijhandelsovereenkomst is van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.

AFDELING B

BESLECHTING VAN GESCHILLEN

ARTIKEL 32

Beslechting van geschillen

1. Indien tussen de Partijen een geschil ontstaat over de interpretatie of toepassing van deze overeenkomst, zijn de bepalingen van hoofdstuk veertien (Beslechting van geschillen) van de

Vrijhandelsovereenkomst en de bijlagen daarbij van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst. Met betrekking tot de beslechting van geschillen over financiële diensten is ook artikel 7.45 (Beslechting van geschillen) van de Vrijhandelsovereenkomst van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.

2. Voor alle aangelegenheden betreffende de interpretatie en toepassing van deze overeenkomst kan een Partij een beroep doen op het bemiddelingsmechanisme van bijlage 14-A bij de Vrijhandelsovereenkomst (Bemiddelingsmechanisme voor niet-tarifaire maatregelen), die van overeenkomstige toepassing is.

ARTIKEL 33

Transparantie

Met inachtneming van de bescherming van vertrouwelijke informatie maakt elke Partij in aanvulling op de bepalingen van hoofdstuk veertien (Beslechting van geschillen) van de Vrijhandelsovereenkomst onverwijld het volgende bekend:

- a) een verzoek om overleg overeenkomstig artikel 14.3 (Overleg), lid 2, van de Vrijhandelsovereenkomst;
- b) een verzoek om instelling van een panel overeenkomstig artikel 14.4 (Inleiding van de arbitrageprocedure), lid 2, van de Vrijhandelsovereenkomst;
- c) de datum van instelling van een panel overeenkomstig artikel 14.5 (Instelling van het arbitragepanel), lid 4, van de Vrijhandelsovereenkomst, de termijn voor indiening van stukken als amicus curiae die is vastgesteld overeenkomstig artikel 11, lid 1, van bijlage 14-B (Procedureregels voor arbitrage) bij de Vrijhandelsovereenkomst, en de werktal voor de panelprocedure die is vastgesteld overeenkomstig artikel 13 van bijlage 14-B (Procedureregels voor arbitrage) bij de Vrijhandelsovereenkomst;
- d) de stukken en verklaringen die zij in het kader van de panelprocedure heeft ingediend, en
- e) informatie waaruit blijkt dat een onderling overeengekomen oplossing overeenkomstig

artikel 14.13 (Onderling overeengekomen oplossing) van de Vrijhandelsovereenkomst is bereikt. De Partijen kunnen, met inachtneming van de bescherming van vertrouwelijke informatie, een overeenkomstig artikel 14.13 (Onderling overeengekomen oplossing) van de Vrijhandelsovereenkomst overeengekomen oplossing ook onverwijld openbaar maken, vanuit de erkenning dat het beleid van de Unie erin bestaat dergelijke documenten openbaar te maken.

AFDELING C

INSTITUTIONELE BEPALINGEN

ARTIKEL 34

Institutionele bepalingen

1. Artikel 15.1 (Handelscomité), artikel 15.2 (Gespecialiseerde comités), artikel 15.4 (Besluitvorming) en artikel 15.5 (Wijzigingen) van de Vrijhandelsovereenkomst zijn van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.
2. De Partijen richten hierbij de Werkgroep digitale handel op onder auspiciën van het Handelscomité. De Werkgroep digitale handel is verantwoordelijk voor de doeltreffende uitvoering van deze overeenkomst, met uitzondering van artikel 19 (Eénloketsysteem). Artikel 15.3 (Werkgroepen) van de Vrijhandelsovereenkomst is van overeenkomstige toepassing op deze overeenkomst.
3. De Werkgroep digitale handel komt eenmaal per jaar bijeen, op een passend niveau, tenzij de Partijen anders overeenkomen, of op enig moment op verzoek van een van de Partijen of van het Handelscomité. Zij wordt gezamenlijk voorgezeten door vertegenwoordigers van de Unie en Korea. De Werkgroep digitale handel stelt haar eigen vergaderrooster en agenda vast.
4. De Werkgroep digitale handel stelt het Handelscomité ruim vóór haar vergaderingen in kennis van haar vergaderrooster en agenda. Bij elke regelmatige vergadering van het Handelscomité brengt zij verslag uit over haar activiteiten. Het bestaan van de Werkgroep digitale handel staat er niet aan in de weg dat een Partij een aangelegenheid direct aan het Handelscomité voorlegt.

AFDELING D

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 35

Openbaarmaking van informatie

1. Niets in deze overeenkomst mag zodanig worden uitgelegd dat een van de Partijen verplicht wordt vertrouwelijke informatie beschikbaar te stellen waarvan openbaarmaking de rechtshandhaving zou belemmeren of anderszins in strijd zou zijn met het openbaar belang of schadelijk zou zijn voor de rechtmatige handelsbelangen van specifieke openbare of particuliere bedrijven.
2. Wanneer een Partij aan de Werkgroep digitale handel, het Handelscomité of het Douanecomité informatie voorlegt die zij ingevolge haar wetgeving als vertrouwelijk beschouwt, wordt die informatie door de andere Partij vertrouwelijk behandeld, tenzij de Partij die de informatie voorlegt anders beslist.

ARTIKEL 36

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst wordt door de Partijen goedgekeurd volgens hun eigen procedures.
2. Deze overeenkomst treedt in werking op de 60e dag na de dag waarop de Partijen schriftelijke kennisgevingen hebben uitgewisseld waarin zij verklaren dat zij volledig aan hun respectieve toepasselijke wettelijke vereisten en procedures voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst hebben voldaan, of op een andere door de Partijen overeengekomen datum.

3. De kennisgevingen worden respectievelijk aan het secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie en het Ministerie van Handel, Industrie en Energie van Korea, dan wel de opvolger daarvan, gericht.

ARTIKEL 37

Duur

1. Deze overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd.
2. Een Partij kan de andere Partij schriftelijk in kennis stellen van haar voornemen deze overeenkomst op te zeggen.
3. De opzegging wordt zes maanden na de datum van de in lid 2 bedoelde kennisgeving van kracht.

ARTIKEL 38

Voldoen aan verplichtingen

1. De Partijen treffen alle algemene en bijzondere maatregelen die nodig zijn om aan hun verplichtingen krachtens deze overeenkomst te voldoen. Zij zien erop toe dat de in deze overeenkomst genoemde doelstellingen worden bereikt.
2. Een Partij kan in overeenstemming met het internationale recht onmiddellijk passende maatregelen nemen wanneer deze overeenkomst niet volgens de algemene regels van het internationale recht wordt opgezegd.

ARTIKEL 39

Verhouding tot andere overeenkomsten

1. Tenzij anders bepaald, worden eerdere overeenkomsten tussen de lidstaten van de Unie of de Europese Gemeenschap of de Unie en Korea niet vervangen of beëindigd door deze overeenkomst.
2. Afdeling F (Elektronische handel) van hoofdstuk zeven (Handel in diensten, vestiging en elektronische handel) van de Vrijhandelsovereenkomst is niet langer van toepassing en wordt vervangen door deze overeenkomst.
3. Voor alle duidelijkheid: onderafdeling E (Financiële diensten) van afdeling E (Regelgevingskader) van hoofdstuk zeven (Handel in diensten, vestiging en elektronische handel), met inbegrip van artikel 7.46 (Erkenning) van de Vrijhandelsovereenkomst, blijft van toepassing op maatregelen die binnen het toepassingsgebied van artikel 7.37 (Toepassingsgebied en definities) van die overeenkomst vallen.
4. Deze overeenkomst vormt een integrerend onderdeel van de algemene betrekkingen tussen de Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Korea, anderzijds, waarop de Kaderovereenkomst en de Vrijhandelsovereenkomst van toepassing zijn. Deze overeenkomst vormt een specifieke overeenkomst die samen met de Vrijhandelsovereenkomst uitvoering geeft aan de handelsbepalingen in de zin van de Kaderovereenkomst.
5. De Partijen komen overeen dat geen enkele bepaling in deze overeenkomst hen verplicht te handelen op een wijze die in strijd is met hun verplichtingen uit hoofde van de WTO-overeenkomst.

ARTIKEL 40

Geen rechtstreekse werking

1. Voor alle duidelijkheid: niets in deze overeenkomst mag aldus worden uitgelegd dat daaraan rechten kunnen worden ontleend door of daarmee verplichtingen worden opgelegd aan personen, anders dan die rechten en verplichtingen welke de Partijen krachtens internationaal publiekrecht hebben vastgesteld.
2. Een Partij voorziet in haar interne recht niet in een recht om tegen de andere Partij in rechte

op te treden op grond van het feit dat een maatregel van de andere Partij onverenigbaar is met deze overeenkomst.

ARTIKEL 41

Territoriale toepassing

Deze overeenkomst is van toepassing:

- a) wat de Unie betreft, op elk grondgebied waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van toepassing zijn, onder de in die verdragen neergelegde voorwaarden, en²
- b) wat Korea betreft, op zijn grondgebied.

Verwijzingen naar “grondgebied” in deze overeenkomst worden in deze zin begrepen, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald.

ARTIKEL 42

Authentieke teksten

Deze overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Bulgaarse, de Deense, de Duitse, de Engelse, de Estse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Hongaarse, de Ierse, de Italiaanse, de Kroatische, de Letse, de Litouwse, de Maltese, de Nederlandse, de Poolse, de Portugese, de Roemeense, de Sloveense, de Slowaakse, de Spaanse, de Tsjechische, de Zweedse en de Koreaanse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.